
بررسی شیوه مین‌گذاری ضد انقلاب

در مناطق غرب و شمال غرب کشور

مهاد استگی

سرشناسه

: استکی، جواد، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور : بررسی و شیوه مین گذاری ضد انقلاب در مناطق غرب و شمالغرب کشور/ جواد استکی

مشخصات نشر : تهران: دانشگاه امام حسین (ع)، دانشکده فرماندهی و ستاد و علوم دفاعی، مرکز

مطالعات و تحقیقات توسعه امنیت پایدار، ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری

: ۱۳، ۲۸۷ ص: نقشه

شابک

: ۹۷۸-۹۶۴-۹۳۶۹۵-۳-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت

: کتابنامه

موضوع

: مین های زمینی -- ایران -- کردستان.

موضوع

: مین های زمینی -- ایران -- کرمانشاه

موضوع

: مین گذاری زمینی -- ایران -- آذربایجان غربی.

موضوع

: ضد انقلاب و ضد انقلابیون -- ایران.

شناسه افزوده

: دانشگاه امام حسین (ع)، دانشکده فرماندهی و ستاد و علوم دفاعی، مرکز مطالعات و

تحقیقات توسعه امنیت پایدار.

رده بندی کنگره

: ۱۳۸۶ لب ۵الف/UG۴۹۰

رده بندی دبویی

: ۳۵۵/۸۲۵۱۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۷۵۹۶۲

بررسی شیوه مین‌گذاری ضد انقلاب

در مناطق غرب و شمال غرب کشور

مهاد استگی

MINING
IN NORTHWEST AND WEST AREAS
OF THE COUNTRY

مرکز مطالعات و تحقیقات توسعه امنیت پایدار

بررسی شیوه مین گذاری ضدانقلاب در مناطق غرب و شمال غرب کشور

مؤلف: جواد استکی

ویراستار علمی: حسن رستگار پناه - حسن دانش پور

ویراستار شکلی: جعفر یعقوبی

ویرایش ادبی: محمد جواد الوندی

آماده سازی: جلال زرنگ ثانی

حروفچینی: حسن سلیمانی

طرح روی جلد: زرنگ ثانی

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: مرکز چاپ و انتشارات سپاه

ناظر فنی چاپ: جلال زرنگ ثانی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۶

شابک: ۳ - ۲ - ۹۳۶۹۵ - ۹۶۴ - ۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

حق چاپ و نشر این اثر برای ناشر محفوظ است

دانشگاه امام حسین (ع)، دانشکده فرماندهی و ستاد و علوم دفاعی،

مرکز مطالعات و تحقیقات توسعه امنیت پایدار

تلفن: ۷۷۱۰۵۷۰۳ - ۴، دورنگار: ۷۷۱۰۵۷۰۷

فهرست مطالب

مقدمه ناشر	«سیزده»
پیش گفتار	«پانزده»

فصل اول

مفاهیم و واژه‌ها	۱
۱ - تعریف اصطلاحات	۳
۲ - محدوده‌ی تحقیق	۹
۳ - یگان‌های خودی عمل کننده در محدوده‌ی تحقیق	۳۰
۴ - گروهک‌ها و تشکل‌های ضدانقلاب فعال در منطقه	۳۳

فصل دوم

ادبیات تحقیق و پیشینه‌ی جنگ	۴۳
بخش اول: تاریخچه جنگ مین	۴۵
مقدمه	۴۵
بخش دوم: جایگاه سازمانی جنگ مین و ضدمین در مهندسی رزمی	۵۳
مقدمه	۵۳
الف : جلوگیری از به کار بردن وسایل و مصالح	۵۳
ب : جلوگیری از کسب موفقیت	۵۴

ج : مین یابی	۵۵
د : سایر اقدامات مقابله ای	۵۷
هـ : آموزش و انضباط عده ها	۵۸
و : روش های مین برداری	۶۰
بخش سوم: فنون به کار گرفته شده در ساخت انواع مین، ماسوره و وسایل آتش را توسط ویت کنگ ها	۷۳
مقدمه	۷۳
الف : مین های ضد تانک	۷۳
ب : مین بتال (BETAL)	۷۵
ج : مین با پوکه ی گلوله ی توپ	۷۵
د : مین با خرج های شکل دار	۷۵
هـ : مین های محلی ویت کنگ	۷۵
و : مین های ضد نفر	۷۶
ز : ماسوره ها و وسایل آتش گذاری مین	۷۹
بخش چهارم: اصول و قواعد جنگ مین ویت کنگ ها	۸۵
مقدمه	۸۵
الف : استقرار مین های ضد تانک در تقاطع جاده ها	۹۰
ب : روش های استقرار مین های ضد خودرو	۹۰
ج : کاربرد تله های انفجاری	۹۵
بخش پنجم: انواع تله های انفجاری	۱۰۱
مقدمه	۱۰۱
الف : نارنجک های دستی	۱۰۱
ب : تله های انفجاری مواد منفجره	۱۰۳
بخش ششم: جنگ مین در عملیات پدافند و توسعه ی داخلی توسط نیروهای خودی و ضد انقلابی	۱۰۹
مقدمه	۱۰۹
الف : روش هماهنگ شده ی جنگ مین	۱۱۰
ب : طبقه بندی تاکتیکی و موارد استعمال میادین مین	۱۱۱

ج : چگونگی استفاده از مین توسط عناصر ضد انقلاب ۱۱۵

فصل سوم

مین گذاری ضدانقلاب در غرب و شمال غرب ۱۱۷

بخش اول: گاه شمار جنگ مین در مناطق غرب و شمال غرب ۱۱۹

مقدمه ۱۱۹

۱ - استان آذربایجان غربی ۱۲۰

۲ - استان کردستان ۱۸۰

۳ - استان کرمانشاه ۲۱۷

۴ - موارد مشترک ۲۲۷

بخش دوم: تحلیلی بر فرآیند مین گذاری ضدانقلاب ۲۳۳

مقدمه ۲۳۳

الف : اهداف ضدانقلاب از مین گذاری در مناطق غرب و شمال غرب ۲۳۴

ب : شیوه ها و تاکتیک های ضدانقلاب در عملیات مین گذاری در مناطق غرب و شمال غرب ۲۳۵

ج : تأثیر مین گذاری ضدانقلاب بر میزان افزایش تلفات و خسارت های وارده به نیروهای جمهوری

اسلامی مستقر در منطقه ۲۴۱

د : استفاده ضدانقلاب از موقعیت های جغرافیایی و مراکز جمعیتی (شهرستان ها) ۲۴۴

ه : حجم عملیات مین گذاری ضدانقلاب در سال های ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۴ ۲۴۵

و : تأثیر تغییرات جوی و فصول سال در عملیات مین گذاری ضدانقلاب ۲۴۵

ز : تأثیر عملیات مین یابی (کشف و خنثی سازی) توسط نیروهای خودی بر نیروهای

ضدانقلاب ۲۴۸

ح : تأثیر مین گذاری ضدانقلاب بر عملکرد نیروهای جمهوری اسلامی در منطقه ۲۴۹

ط : تأثیر مین گذاری ضدانقلاب بر مردم منطقه ۲۴۹

ی : جنگ مین و عملیات پدافند و توسعه ی داخلی ۲۵۰

فصل چهارم

۲۵۳	نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۲۵۵	بخش اول: نتیجه‌گیری
۲۵۵	مقدمه
	الف: روش‌ها، شیوه‌ها و تاکتیک‌های ضدانقلاب برای مین‌گذاری در مناطق غرب و
۲۵۵	شمال غرب
۲۵۹	ب: نقاط قوت نیروهای خودی در مقابله با مین‌گذاری ضدانقلاب
۲۶۱	ج: نتیجه‌گیری نهایی
۲۶۳	بخش دوم: پیشنهادات
۲۶۳	الف: پیشنهادات اجرایی
۲۶۴	ب: پیشنهادات پژوهشی
۲۶۷	منابع و مأخذ
۲۶۷	کتاب‌ها
۲۷۳	پیام‌ها، گزارش‌ها، مجله‌ها و روزنامه‌ها
۲۸۱	نوارهای صوتی
۲۸۶	اسناد و مدارک گروهک‌های ضدانقلاب
۲۸۹	پیوست‌ها

مقدمه فاشتر

پیروزی انقلاب اسلامی حاصل دستاورد تجارب تاریخی ارزشمند و سال‌ها مبارزه‌ی سیاسی مردم ایران بر ضد استبداد داخلی و سلطه‌ی بیگانگان بود. دشمنان انقلاب فرایند تثبیت آن را با چالش‌های جدی روبه‌رو ساختند. بحرانی کردن مناطق قومی یکی از شیوه‌های این دشمنی بارز آن بود. منطقه غرب و شمال غرب، از مناطقی بود که تنها با گذشت چند روز از پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام جدید، با ماجراجویی گروه‌های سیاسی دچار بحران شد. گروه‌های شورشی چون کومله و دموکرات با بهانه ساختن مطالبات قومی، روز به روز بر گستردگی ابعاد بحران افزودند. عناصر شورشگر که عمدتاً متأثر از ایدئولوژی‌های چپ گرا بودند، ضمن الگو قرار دادن مبارزات مسلحانه توده‌ای و حتی دهقانی، تلاش می‌کردند از همراهی مسلحانه توده‌های کُرد بهره‌جویند. نیروهای وفادار به نظام نوپای جمهوری اسلامی، برای مقابله با شرارت گروه‌های سیاسی به سرعت وارد منطقه شدند تا با سازماندهی مردم مسلمان کُرد و ترک، توطئه خود مختاری و تجزیه طلبی آنها را خنثی نمایند.

یکی از راه کارهای کاهش پیشروی نیروهای جمهوری اسلامی توسط دشمن، اجرای عملیات کمین و مین گذاری بود که ضدانقلاب با این شیوه توانست تلفات و خسارت‌های قابل ملاحظه‌ای را بر نیروهای نظام اسلامی وارد آورد. از آنجا که نیروهای ضدشورش در موضع آفند قرار داشتند، بخشی از این تلفات طبیعی جلوه می‌نمود. شناخت ضدانقلاب از زمین، استفاده از مین و تله‌های انفجاری به سبک ویت‌کنگ‌ها و حمایت بی‌دریغ رژیم بعث به عنوان دولت حامی نیروهای ضد انقلاب و معاند، از عوامل مهم و موفقیت آمیز آنها در عملیات مین‌گذاری بود.

کتاب حاضر رساله‌ی کارشناسی ارشد سردار سرتیپ جواد استکی است که با

تلاش و جدیت با استفاده از آمار و ارقام واقعی از عملیات ضدانقلاب ، به تجربه و تحلیل داده‌ها پرداخته است . ضمن تشکر از زحمات ایشان و اساتید راهنما و مشاورین ، مجبور به حذف بعضی از فصول شده‌ایم تا از حالت یک تحقیق رساله‌ای به یک تألیف تبدیل شود .

دانشکده فرماندهی و ستاد و علوم دفاعی
مرکز مطالعات و تحقیقات توسعه امنیت پایدار

پیشگفتار

انقلاب اسلامی ایران از بدو پیروزی، پیوسته با تهدیدات متعدد داخلی و خارجی روبه‌رو بوده است. این انقلاب با خطرناک‌ترین شکل تهدید (که ترکیب یک تهدید خارجی با عوامل بحران‌زای داخلی) به صورت همه‌جانبه و در تمامی ابعاد نظامی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی مواجه بوده است. ملت بزرگ ایران در مقابله با این تهدیدات چه داخلی (مانند بحران در سیستان و بلوچستان، گنبد، خوزستان، کردستان) و چه خارجی (مانند جنگ تحمیلی) در دفاع از دین و مقدسات خود، همواره شگفتی جهانیان را برانگیخته و سربلند و پیروز از آن بیرون آمده است. از جمله پیروزی‌های حیرت‌انگیز و شگفتی‌آور ملت ایران که بنا به فرموده‌ی مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (روحی‌له‌الفدا) به مجاهدت‌های خاموش لقب یافت، مقابله با گروهک‌های مسلح غیرقانونی و اشرار در مناطق کردنشین غرب و شمال‌غرب است که تجربیات گرانبهای نظامی برای جمهوری اسلامی به ارمغان آورد و بهترین میدان تجربه‌اندوزی را برای محققین و اندیشمندان فراهم ساخت.

جنگ مین یکی از پر تلفات‌ترین جنگ‌ها است. به لحاظ همین ویژگی‌ها در عملیات پدافند و توسعه‌ی داخلی این نوع عملیات قابل بررسی است. نمونه به وقوع پیوسته‌ی آن پس از انقلاب اسلامی در مناطق غرب و شمال‌غرب کشورمان می‌باشد. (پیوست ۱ نقشه‌ی کشور جمهوری اسلامی ایران با تعیین مناطق غرب و شمال‌غرب) نگارنده در این تحقیق به بررسی شیوه‌های عملیاتی ضدانقلاب در مین‌گذاری و مقابله با نیروهای جمهوری اسلامی در این منطقه پرداخته است.

این رساله بر اساس روش تحقیق دانشکده‌ی فرماندهی و ستاد و با نظر اساتید

محترم راهنما و مشاورین در ۵ فصل تنظیم شده بود .

۱ - کلیات

۲ - پیشینه

۳ - روش تحقیق

۴ - تجزیه و تحلیل یافته‌ها

۵ - نتیجه‌گیری و پیشنهادات

اما با توجه به چاپ رساله و رعایت الزامات یک کار تألیفی، تغییرات زیر در رساله به وجود آمد که نتیجه‌ی آن کتابی است که خوانندگان محترم مشاهده می‌کنند . سازماندهی کتاب به این شرح می‌باشد:

مقدمه ، پیشگفتار ، فصل اول مشتمل بر مفاهیم و واژه‌ها ، فصل دوم ادبیات تحقیق و پیشینه‌ی جنگ مین ، فصل سوم روزشمار ویافته‌های تحقیق ، فصل چهارم تجزیه و تحلیل یافته‌ها و در نهایت نتیجه‌گیری و پیشنهادات و منابع تحقیق آورده شده است.

از آنجا که برحسب ضرورت کلیات تحقیق در این کتاب حذف شده است ، اجازه می‌خواهم تا در اینجا به گوشه‌ای از آن اشاره نمایم . سوال اصلی تحقیق که پایه و اساس پژوهش را شامل می‌شود ، این‌گونه تنظیم شد :

- عملیات مین‌گذاری ضدانقلاب در مناطق غرب و شمال غرب طی سال‌های ۵۸ تا ۶۴ چه تأثیری بر میزان تلفات و خسارات وارده به یگان‌های خودی مستقر در منطقه داشته است

عملیات مین‌گذاری ضد انقلاب به عنوان متغیر مستقل و میزان تلفات و خسارت‌های وارده بر نیروهای خودی، متغیر وابسته این پژوهش است .
اهداف زیر در این پژوهش دنبال شده است:

۱ - مطالعه‌ی شیوه‌ی مین‌گذاری ضدانقلاب در مناطق غرب و شمال غرب برای اتخاذ راه‌های مقابله‌ی مناسب با آن؛

۲ - پایین آوردن میزان تلفات و خسارت احتمالی یگان‌های خودی در قرارگرفتن شرایط مشابه ؛

۳ - ملحوظ نمودن ساختار مناسب رسته‌ی تخریب در یگان‌های خودی ؛

۴ - استفاده از اندوخته‌های علمی و تجارب به‌دست‌آمده از این تحقیق ؛

در پایان بر خود لازم می‌دانم تا از زحمات آقایان دکتر مصطفی ایزدی و حسن دانشپور و علی کردی و سایر کسانی که به نحوی در تهیه این کتاب مرا یاری نموده‌اند به عنوان مشاور سپاسگزاری نمایم ؛

والسلام علی عباد الله الصالحین
جواد استکی